

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра фінансового менеджменту та фондового ринку

Допущено до захисту
Завідувач кафедри д.е.н., проф.
Баранова В.Г. _____
« ____ » _____ 2018 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня магістра

зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

за магістерською програмою професійного спрямування

«Фінансовий та страховий менеджмент»

на тему: **«Управління оборотними коштами підприємства»**

Виконавець:

студентка центру заочної форми навчання

Козаченко Юлія Олександрівна

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., ст. викладач

Іоргачова Марія Іванівна

/підпис/

Одеса 2018

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМИ КОШТАМИ ПІДПРИЄМСТВА	7
1.1. Поняття та класифікація оборотних коштів.....	7
1.2. Сутність та особливості управління оборотними коштами	19
1.3. Джерела формування та ефективність використання оборотних коштів..	29
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМИ КОШТАМИ В ТОВ «ХОРСАГРО-ЮГ».....	37
2.1. Загальна характеристика ТОВ «Хорсагро-Юг».....	37
2.2. Аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства	40
2.3. Аналіз формування і використання оборотних коштів на підприємстві...	56
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМИ КОШТАМИ В ТОВ «ХОРСАГРО-ЮГ».....	63
3.1. Обґрунтування моделі фінансування оборотних коштів на підприємстві	63
3.2. Оптимізація управління дебіторською заборгованістю підприємства	73
3.3. Рекомендації щодо удосконалення управління запасами та грошовими коштами ТОВ «Хорсагро-Юг»	84
ВИСНОВКИ	98
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	104
ДОДАТКИ	113

ВСТУП

Актуальність дослідження. Останнім часом із розвитком ринкових відносин в Україні та виникненням кризової ситуації, яка породжує інфляційні процеси й спад виробництва, підприємства знаходяться в скрутному фінансовому становищі. Підтвердженням цьому є їх збиткова діяльність, пов'язана з недостатністю фінансових ресурсів та зниженням попиту на готову продукцію. Однією з причин цих явищ є надмірне відволікання оборотного капіталу зі сфери виробництва у сферу обігу за рахунок постійного збільшення розміру дебіторської заборгованості в структурі оборотного капіталу та, відповідно, росту кредиторської заборгованості в структурі джерел формування оборотного капіталу. Як наслідок виникає необхідність залучення підприємствами в обіг додаткових оборотних коштів.

Тому в економічних умовах сьогодення багато підприємств функціонують в умовах дефіциту оборотних коштів, мають диспропорції в джерелах фінансування, зіштовхуються з труднощами в забезпеченні безперервності процесів постачання, виробництва та реалізації продукції, послуг, нездатні підтримувати платоспроможність, ліквідність та фінансову стійкість. Подолання цих кризових явищ потребує змін у політиці управління оборотними коштами з метою удосконалення управління, вирішення фінансових проблем та забезпечення ефективності функціонування суб'єктів господарювання.

Відомо, що оборотні кошти підприємств становлять істотну частку їх активів. Оборотні кошти, задіяні на підприємствах, служать для них найважливішим економічним ресурсом і впливають на результативність роботи. Від ефективності управління оборотними коштами залежать рентабельність і ліквідність підприємств. Зважаючи на це, управління оборотними коштами повинне посідати особливе місце в системі управління підприємствами.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Розробки у сфері управління оборотними коштами ведуться достатньо давно та знайшли своє відображення в наукових працях цілої низки вітчизняних та закордонних вчених. Вагомий внесок у дослідження цієї проблеми зробили такі науковці, як: Абубакер А.О., Азаренко П.М., Арутюнов Ю.А., Бартош О.М., Баришнікова Н.С., Безбородова Т.В., Білик М.Д., Бланк І.О., Бондаренко О.С., Боярко І.М., Бугай А.В., Василичев Д.В., Власова І.О., Городня Т.А., Григор'єва Я.В., Гриньова В. М., Гринюк І.В., Гур'єва Я.В., Добровольська О.В., Дороніна М.С., Дубровська Є.В., Дядюк М.А., Єрмак С.О., Жмінська Л.А., Захарова Н.Ю., Іванова М.І., Іллічова Н. Ю., Кірдіна О. Г., Кленін О. В., Колодяжна К.А., Коритько Т.Ю., Кошельок Г.В., Крамаренко Г.О., Майстро Р.Г., Мануйлович Ю.М., Мельникова О.П., Михайлова О.В., Мягков Д.В., Паламарчук А.С., Пархоменко О.П., Пеняк Ю.С., Петрова Н.В., Погореленко Н.П., Поддєрьогін А.М., Поляк Г.Б., Рилєєв С.В., Роганова Г.О., Самсонов Н.Ф., Соколова Є.О., Сусліков С.В., Ткаченко А. М., Фарінович І.В., Харченко Є.В. та ін. Однак існує ряд теоретичних і практичних проблем, які все ще залишаються не вирішеними, зокрема проблеми управління оборотними коштами підприємства.

У зв'язку з цим, **метою** кваліфікаційної роботи магістра є дослідження особливостей управління оборотними коштами суб'єктів господарювання в Україні.

Для досягнення поставленої мети в кваліфікаційній роботі магістра необхідно вирішити наступні **завдання**:

- 1) визначити поняття та провести класифікацію оборотних коштів;
- 2) з'ясувати сутність та особливості управління оборотними коштами;
- 3) охарактеризувати джерела формування та розглянути ефективність використання оборотних коштів;
- 4) надати характеристику торговельного підприємства «Хорсагро-Юг»;
- 5) здійснити аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства;
- 6) провести аналіз формування і використання оборотних коштів на

підприємстві;

7) обґрунтувати модель фінансування оборотних коштів на досліджуваному підприємстві;

8) запропонувати напрями оптимізації управління дебіторською заборгованістю підприємства;

9) розробити рекомендації щодо удосконалення управління запасами та грошовими коштами підприємства.

Об'єктом дослідження є процес управління оборотними коштами суб'єктів господарської діяльності.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних та практичних положень, щодо управління оборотними коштами підприємства.

Методи дослідження. Методологічною основою дослідження є: аналіз наукової літератури (для визначення поняття оборотних коштів, сутності управління оборотними коштами); порівняння (під час дослідження видів оборотних коштів та ефективності їх використання); економіко-статистичний аналіз та коефіцієнтний метод (під час дослідження фінансово-господарської діяльності підприємства та практики управління оборотними коштами підприємства); графічний та табличний методи (для наочного зображення статистичного матеріалу); наукової абстракції та узагальнення (під час обґрунтування напрямів удосконалення механізму управління оборотними коштами підприємства).

Інформаційну базу дослідження складають фінансова та статистична звітність ТОВ «Хорсагро-Юг», підручники та монографії, наукові статті, аналітичні доповіді вітчизняних і зарубіжних вчених в сфері фінансового менеджменту, електронні ресурси світової мережі Internet.

Структура роботи. Дипломна робота складається зі вступу, трьох розділів, які об'єднують дев'ять підрозділів, висновків, списку використаної літератури і додатків.

Було прийнято участь у роботі Міжнародної науковопрактичної конференції «Сучасні чинники розвитку міжнародних відносин та зовнішньої

політики держави: економічні та інституціональні аспекти», яка відбулася 27 жовтня 2018 року на базі Запорізької державної інженерної академії, та опубліковано тези на тему: «Особливості управління оборотними коштами суб'єктів господарювання»

ВИСНОВКИ

Підводячи підсумок, можна зробити наступні висновки.

1. Проаналізувавши основні поняття сутності оборотних коштів, оборотного капіталу та оборотних активів, вважаємо, що необхідно розрізняти ці три категорії, враховуючи, що оборотні кошти – це кошти, які спрямовані на фінансування виробничого циклу з метою отримання додаткового прибутку, а оборотний капітал – об'єднує в собі як матеріальну-речову, так і вартісну форму капіталу, при тому, що оборотні кошти відображають тільки вартісну форму. Порівнюючи оборотні активи з оборотними коштами, необхідно виділити, що оборотні активи – це ширше поняття, оскільки грошові кошти є одними із елементів оборотних активів. Оборотні кошти кількісно відповідають оборотному капіталу, все ж таки вони докорінно відзначаються тим, що оборотні кошти – це фінансові ресурси, що призначено для обслуговування процесу створення та функціонування оборотного капіталу. Отже, можна запропонувати таке визначення: оборотні кошти – це кошти, які забезпечують безперервність в процесі виробництва, реалізації продукції та отримання прибутку; складаються з виробничих фондів та фондів обігу та відображають вартісну форму капіталу. Критеріями класифікації оборотних коштів є: порядок організації оборотних коштів; характер функціонування оборотних коштів; джерела формування оборотних коштів та їх вартість; ефективність управління оборотними коштами

2. Під управлінням оборотними коштами слід розуміти комплекс заходів, спрямований на забезпечення умов оптимізації та безперервності процесу їх обороту, формування їх достатнього обсягу, раціональної структури організації їх використання. Основними завданнями управління оборотними коштами є: формування достатнього обсягу та раціональної структури оборотних коштів; визначення потреби в власних оборотних коштах, що забезпечують платоспроможність підприємства; оптимізація

структури джерел фінансування оборотних коштів; ефективне використання оборотних коштів. До принципів управління оборотними коштами відносять принципи взаємопов'язаності; своєчасності; координації; безперервності; оптимальності та раціональності. Основними функціями управління оборотними коштами є: контрольна; стабілізуюча та аналітична. Процес управління оборотними коштами підприємства включає такі етапи: аналіз існуючого обсягу обігових коштів та їх структурних складових; визначення цільового обсягу оборотних коштів і ефективного обсягу їх структурних складових; забезпечення ефективного використання оборотних коштів; організація системи контролю за станом і ефективністю використання ресурсів, які вкладено в оборотні кошти. Необхідно відзначити, що єдиного механізму управління оборотними коштами не існує в силу різновекторного характеру, цільового призначення та специфіки формування окремих структурних елементів оборотних коштів, що потребують індивідуалізації управління.

3. Традиційно виділяють власні та залучені джерела фінансування оборотних коштів підприємств. Мінімальна потреба підприємства в оборотних коштах покривається за рахунок таких власних ресурсів, як: статутний фонд; відрахування від прибутку; цільове фінансування та цільові надходження; приріст постійних пасивів. Залученими джерелами оборотних коштів на підприємстві є короткострокові банківські кредити, комерційні кредити та кредиторська заборгованість. Для оцінки ефективності використання оборотних коштів підприємств застосовують наступні показники: коефіцієнт оборотності; тривалість одного обороту оборотних коштів; коефіцієнт завантаження оборотних коштів. Для характеристики ефективності використання оборотних коштів можуть використовуватись також коефіцієнт ефективності (прибутковості) і рентабельність.

4. В роботі проведений аналіз фінансово-господарської діяльності та аналіз оборотних коштів підприємства «Хорсагро-Юг», основними напрямками діяльності якого є оптова торгівля зерном, необробленим

тютюном, насінням і кормами для тварин. Основна мета діяльності ТОВ «Хорсагро-Юг» – це отримання прибутку в процесі здійснення підприємницької діяльності. На підприємстві діє лінійно-функціональна організаційна структура керування, при якій функціональні керівники допомагають лінійним керівникам вирішувати питання, пов'язані з управлінням. ТОВ «Хорсагро-Юг» здійснює свою діяльність в Одеській області, а також може виконувати замовлення по всій Україні. На сьогоднішній день масштаби діяльності ТОВ «Хорсагро-Юг» збільшуються, що викликано наявністю попиту на сільськогосподарську продукцію.

5. Аналіз фінансово-економічної діяльності ТОВ «Хорсагро-Юг» було проведено на підставі звітності – балансу підприємства та звіту про фінансові результати за 2015-2017 роки. Активи підприємства повністю сформовані лише оборотними активами, необоротні активи відсутні, що пов'язано з сферою діяльності підприємства – воно займається лише торгівельною діяльністю і не має власного виробництва. Майже всі активи організації сформовані за рахунок залучених засобів, власні засоби мають дуже малі значення. Довгострокові зобов'язання відсутні. Основним джерелом формування активів є поточні зобов'язання. Після проведення оцінки ліквідності балансу можна зробити висновок про те, що баланс підприємства на кінець досліджуваного періоду є неліквідним – виконується тільки одна з чотирьох умов ліквідності балансу. Після проведення аналізу за обраними показниками ліквідності, можна сказати, що всі показники ліквідності мають незадовільні значення, коефіцієнт абсолютної ліквідності має майже нульове значення. В цілому, можна зробити висновок, що у підприємства є проблеми з ліквідністю. Підприємство повністю залежне від залучених та позикових засобів фінансування. Та обставина, що його діяльність більшою частиною сформована за рахунок позикових засобів вказує на відсутність фінансової стійкості, значення всіх показників незадовільні. Основним джерелом формування доходів протягом всього досліджуваного періоду є дохід від реалізації товарів. Його питома вага на кінець періоду становить 96,4%.

Підприємство в 2017 році стало отримувати більше доходів від іншої операційної діяльності, їх питома вага в структурі зростає з 0,7 до 3,6% за три роки. В цілому всі значення рентабельності підприємства мають задовільні значення на протязі 2015-2017 років, що свідчить про достатню ефективність господарської діяльності підприємства.

6. Проведений аналіз формування і використання оборотних коштів ТОВ «Хорсагро-Юг» показав, що значення коефіцієнту ефективності оборотних коштів ТОВ «Хорсагро-Юг» щороку зменшується за рахунок того, що вартість оборотних коштів зростає скоріше за зростання прибутку. На кінець 2017 року значення показника наближується до нуля. Протягом всього досліджуваного періоду кредиторська заборгованість перевищує суми дебіторської заборгованості. Сума перевищення зростає, керівництво отримує в розпорядження від кредиторів більше коштів, ніж очікує від дебіторів. Тобто, іншими словами, у підприємства є можливість використовувати додатково оборотні кошти. В 2016 році відбулося прискорення оборотності коштів на 27 днів, що призвело до вивільнення з обороту коштів у сумі 8088 тис. грн. В 2017 році відбулося уповільнення оборотності коштів на 113 днів, що призвело до додаткового залучення в оборот коштів у сумі 25475 тис. грн. Ефективність використання оборотних коштів значно зменшилася протягом 2017 року. На це саме вказує і значення показника рентабельності оборотних коштів, яке зменшилося з 66,56% до 15,12% за останній рік.

7. З метою удосконалення механізму управління оборотними коштами ТОВ «Хорсагро-Юг» в роботі було проведене обґрунтування моделі фінансування оборотних коштів на підприємстві. Встановлено, що метою політики фінансування оборотних коштів в ТОВ «Хорсагро-Юг» повинен бути вибір оптимального рівня і раціональної структури оборотних коштів з урахуванням специфіки діяльності підприємства. Враховуючи те, що змінна частина оборотних активів ТОВ «Хорсагро-Юг» складає 80%, то підприємству на даний момент часу доцільно використовувати компромісну модель фінансування оборотних коштів, оскільки у цьому випадку більша

частина оборотних коштів підприємства може бути профінансована за рахунок поточних зобов'язань. Підприємство, використовуючи політику компромісного типу може здійснювати змішане фінансування, яке передбачає формування капіталу як за рахунок власних, так і за рахунок позичкових коштів, що залучаються у різних пропорціях. Цей підхід передбачає, що за рахунок власного і довгострокового позикового капіталу мають фінансуватися необоротні активи, постійна частина оборотних активів і приблизно половина змінної частини поточних активів, в той час як за рахунок короткострокового позикового капіталу - інша половина змінної частини оборотних активів.

8. Актуальним питанням для ТОВ «Хорсагро-Юг» в сучасних умовах нарощення взаємних неплатежів є визначення шляхів та інструментів управління дебіторською заборгованістю, оскільки вона у значній мірі визначає забезпеченість економічної безпеки, можливості її підтримки та нарощення. Оптимізація процесів управління дебіторською заборгованістю в ТОВ «Хорсагро-Юг» повинна бути направлена на розробку таких моделей управління, які б дозволили здійснювати прогноз надходження грошових коштів від контрагентів, погашати в установлені строки власні зобов'язання компанії і вести реальний облік витрат або вигод від запроваджених керівництвом рішень з надання кредитів контрагентами. В роботі запропонована модель управління дебіторською заборгованістю ТОВ «Хорсагро-Юг», яка включає наступні етапи: вибір кредитної політики підприємства; аналіз та оцінка поточного стану дебіторської заборгованості; формування системи кредитних умов; визначення можливої суми оборотного капіталу, спрямованого в дебіторську заборгованість; комплексний підхід до оцінки покупців; планування розміру та розробка заходів з управління дебіторською заборгованістю в цілому по підприємству; використання сучасних форм рефінансування дебіторської заборгованості; моніторинг та контроль дебіторської заборгованості; оцінювання ефективності управління дебіторською заборгованістю; інформаційне забезпечення системи

управління дебіторською заборгованістю підприємства. З метою удосконалення процесу управління дебіторською заборгованістю запропоновано вживати низку заходів: заходи, що гарантують розрахунок за товари та послуги суб'єктами ринку фінансових послуг; заходи спрямовані на забезпечення виконання зобов'язання покупцем; заходи спрямовані на самостійне повернення дебіторської заборгованості підприємством.

9. З метою вдосконалення управління запасами ТОВ «Хорсагро-Юг» запропоновано використовувати методи економіко-математичного моделювання. Так, наприклад, можна використати метод трендового аналізу. Згідно прогнозу за цим методом розмір запасів (готової продукції) підприємства в наступні два роки збільшиться і складе 53416 тис.грн. у 2018 році та 72424 тис.грн. у 2019 році. Також в роботі розроблена кореляційно-регресійна модель залежності запасів (готової продукції) від чистого доходу від реалізації, собівартості та обсягу кредиторської заборгованості. Дана модель може використовуватися для моделювання розміру запасів підприємства з урахуванням зміни одного з факторів чи усіх факторів разом. Також в роботі розроблені рекомендації щодо удосконалення управління грошовими коштами ТОВ «Хорсагро-Юг», згідно яким управління грошовими коштами підприємства повинно полягати в оптимізації їх загального середнього поточного залишку з позиції забезпечення постійної платоспроможності підприємства, тому має передбачає виконання наступних завдань: визначення мінімальної необхідної потреби в грошових коштах для здійснення поточної господарської діяльності; диференціація мінімальної необхідної потреби в грошових коштах по основних видах поточних господарських операцій; мінімізація втрат грошових коштів від інфляції; забезпечення прискорення оборотності грошових коштів; виявлення діапазону коливань залишку грошових коштів по окремих етапах майбутнього періоду; забезпечення рентабельного використання тимчасово вільних грошових коштів; коригування потоку платежів для зменшення максимальної і середньої потреби в грошових коштах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Абубакер А.О. Механізм управління оборотними коштами промислового підприємства: автореф. дис. ... канд. екон. наук / А.О. Абубакер. - Маріуполь, 2009. - 24 с.
2. Азаренко П.М. Фінанси підприємств: навчальний посібник / П.М. Азаренко, Т. М. Журавель, Р. М. Михайленко. - К.: Знання-Прес, 2010. - 287 с.
3. Азрилиян А.Н. Большой экономический словарь / М.Ю. Агафонова, А.Н. Азрилиян, С.И. Дегтярев. - М.: Правовая культура, 2004. - 525 с.
4. Арутюнов Ю. А. Финансовый менеджмент: учебное пособие / Ю. А. Арутюнов. - М.: КНОРУС, 2007. - 312 с.
5. Бартош О. М. Джерела формування оборотних коштів та ефективність використання комерційного кредиту / О. М. Бартош // Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки. – 2005. - Вип. 14. – С. 149-155.
6. Барышникова Н. С. Управление оборотными средствами и повышение эффективности их использования в организациях потребительской кооперации: автореф. дис. на соискание учен. степени канд. эконом. наук: спец. 08.00.05 / Н. С. Барышникова. - Новосибирск, 2007. - 16 с.
7. Безбородова Т. В. Управління оборотними коштами підприємств / Т. В. Безбородова, Т. В. Даншина // Інвестиції: практика та досвід. - 2017. - № 1. - С. 59-62.
8. Білик М. Д. Управління фінансами державних підприємств / М. Д. Білик. - К.: Знання, 2009. - 312 с.
9. Білик М.Д. Фінансовий аналіз: навч. посіб. / М.Д. Білик, О. В. Павловська, Н.М. Притуляк, Н.Ю. Невмержицька. - К.: КНЕУ, 2005. - 592 с.
10. Бланк И.А. Управление активами / И.А. Бланк. - К.: Ника-Центр, 2002. - 702 с.
11. Бланк І. О. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник / І. О. Бланк. -

- К.: Ельга, 2008. - 724 с.
12. Бойчик І. М. Економіка підприємства: навчальний посібник / І. М. Бойчик. - К.: Атіка, 2007. - 528 с.
 13. Бондар Н. М. Економіка підприємства: навчальний посібник / Н. М. Бондар. - К.: А.С.К., 2012. - 400 с.
 14. Бондаренко О.С. Методологічні основи управління оборотними активами підприємств / О.С. Бондаренко // Інвестиції: практика та досвід. - 2008. - №4. - С. 40-44.
 15. Боярко І.М. Оптимізація дебіторської заборгованості підприємства / І.М. Боярко // Економіка. Фінанси. Право. - 2010. - № 9. - С. 19-25.
 16. Брейли Р. Принципы корпоративных финансов / Р. Брейли, С. Майерс. - М.: Олимп-Бизнес, 1997. - 1088 с.
 17. Бригхем Є. Ф. Основи фінансового менеджменту: підручник / Є. Ф. Бригхем. - К.: Молодь, 2007. - 1000 с.
 18. Бригхем Ю. Ф. Энциклопедия финансового менеджмента / Ю.Ф. Бригхем. - М.: Экономика, 1998. - 823 с.
 19. Бугай А.В. Формування та ефективне використання оборотних коштів на машинобудівних підприємствах: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.04 / А.В. Бугай. - Запоріжжя, 2009. - 20 с.
 20. Василичев Д. В. Удосконалення методів управління оборотними коштами підприємства: автореф. дис. ...канд. екон. наук. / Д. В. Василичев. - Кривий Ріг, 2005. - 17 с.
 21. Власова І.О. Політика управління заборгованістю в системі фінансового менеджменту підприємств / І.О. Власова // Схід: аналітично-інформаційний журнал. Серія "Економіка". - 2016. - № 5 (112). - С. 17-20.
 22. Володькіна М. В. Економіка промислового підприємства: навчальний посібник / М. В. Володькіна. - К.: ЦУЛ, 2014. - 196 с.
 23. Гинзбург А.И. Экономический анализ / А.И. Гинзбург. - СПб: Питер, 2008. - 208 с.

24. Городня Т.А. Діагностика управління обіговим капіталом підприємства / Т.А. Городня // Науковий вісник НЛТУ України. - 2010. - Вип. 20.2. - С. 109-113.
25. Господарський кодекс України: Закон від 16.01.2003 р. № 436-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. - № 18-22. - Ст.144.
26. Григор'єва Я. В. Шляхи вдосконалення процесу управління оборотними коштами / Я. В. Григор'єва // Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького. - 2017. - Т. 19, № 76. - С. 39-42.
27. Гриньова В. М. Фінанси підприємств: навч. посіб. / В. М. Гриньова, В. О. Коюда. - К.: Знання-Прес, 2004. - 424 с.
28. Гринюк І.В. Джерела залучення оборотних коштів / І.В. Гринюк // Журнал європейської економіки. - 2014. - Т. 13, № 2. - С. 184-192.
29. Гур'єва Я. В. Обігові кошти та резерви підвищення ефективності їх використання: автореф. дис. ... канд. екон. наук. / Я. В. Гур'єва. - Х., 2000. - 18 с.
30. Добровольська О. В. Пріоритети формування оборотного капіталу підприємства у нестабільному середовищі / О. В. Добровольська // Інвестиції: практика та досвід – 2010. – №8 – С. 45–49.
31. Дороніна М. С. Управління рухом оборотного капіталу підприємства: монографія / М. С. Дороніна, Л. С. Мартюшева, Д. А. Горовий. - Запоріжжя: ХНАДУ, 2009. - 196 с.
32. Дубровська Є. В. Теоретичні основи управління оборотними коштами підприємств вантажного автотранспорту / Є. В. Дубровська // Вісник економіки транспорту і промисловості. - 2012. - № 38. - С. 165-169.
33. Дядюк М. А. Оборотні активи як об'єкт управління у процесі розробки та прийняття господарських рішень / М. А. Дядюк, В. В. Васильєва // Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. - 2012. - Вип. 1(1). - С. 263-271.
34. Ермасова Н. Б. Финансовый менеджмент: конспект лекцій / Н. Б.

- Ермасова. - М.: Юрайт-Издат, 2007. - 192 с.
35. Єлецьких С. Я. Фінансова безпека підприємства в управлінні грошовими коштами / С. Я. Єлецьких, К. Г. Петрищева // Економічний вісник Донбасу. - 2017. - № 3. - С. 101-106.
36. Єрмак С. О. Концептуальні основи ефективного управління оборотним капіталом на підприємствах роздрібної торгівлі побутовим обладнанням / С. О. Єрмак // Вісник Донецького університету економіки та права. - 2008. - № 1 - 2. - С. 76-83.
37. Жмінська Л. А. Економічна сутність управління оборотними коштами / Л. А. Жмінська // Вісник Національного технічного університету "ХПІ". - 2013. - № 67. - С. 75-79.
38. Захарова Н.Ю. Фінансовий менеджмент. Конспект лекцій / Н.Ю. Захарова. – Мелітополь: Таврійський державний агротехнологічний університет, 2011. – 309 с.
39. Зви Боди. Финансы / Зви Боди, Роберт Мертон. - М.: Вильямс, 2007. - 592 с.
40. Зелгавилс И. В. Финансы предприятий: учебное пособие / И. В. Зелгавилс. - М.: ВИТ + РЭМ, 2012. - 352 с.
41. Зятковський І. В. Фінанси підприємств: навчальний посібник / І. В. Зятковський. - К.: Кондор, 2013. - 364 с.
42. Іванова М. І. Методи управління оборотними коштами на промислових підприємствах: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.04 / М. І. Іванова. - Запоріжжя, 2008. - 23 с.
43. Іллічова Н. Ю. Теоретичні аспекти аналізу та управління грошовими потоками на підприємстві / Н. Ю. Іллічова // Збірник наукових праць Державного економіко-технологічного університету транспорту. Сер.: Економіка і управління. - 2012. - Вип. 21-22(2). - С. 190-195.
44. Калина А. В. Економіка підприємства: навч. посіб. / А. В. Калина, А. А. Котвицький. - К.: Знання України, 2007. - 324 с.
45. Кірдіна О. Г. Управління оборотними активами підприємств / О. Г.

- Кірдіна // Вісник економіки транспорту і промисловості. - 2013. - Вип. 43. - С. 133-137.
46. Кірейцев Г.Г. Фінансовий менеджмент: Навч. посібн. / Г.Г. Кірейцев. - К.: ЦУЛ, 2012. – 496 с.
47. Кленін О. В. Актуальні проблеми управління оборотними коштами промислових підприємств / О. В. Кленін // Моделювання регіональної економіки. - 2011. - № 2. - С. 59-66.
48. Ковалев В.В. Финансы предприятий: Учебное пособие / В.В. Ковалев. - М.: ООО «ВИТ+РЭМ», 2002. - 352 с.
49. Ковалюк О.М. Фінансовий механізм організації економіки України (проблеми теорії і практики): монографія / О. М. Ковалюк. - Львів: Видавничий центр Львівського національного університету імені Івана Франка, 2002. - 396 с.
50. Колодяжна К. А. Аналіз формування оборотних коштів / К. А. Колодяжна // Вісник Приазовського державного технічного університету. Сер. : Економічні науки. - 2011. - Вип. 22. - С. 100-112.
51. Колодяжна К. А. Модифікація процесу обґрунтування потреби підприємств в оборотних коштах / К. А. Колодяжна // Науковий вісник НЛТУ України. - 2012. - Вип. 22.5. - С. 226-230.
52. Колодяжная И. В. Дослідження практики управління оборотними коштами в торговельних підприємствах/ И. В. Колодяжная // Вісник Приазовського державного технічного університету. Сер. : Економічні науки. - 2011. - Вип. 21. - С. 109-118.
53. Коритько Т. Ю. Управління оборотними коштами промислового підприємства / Т. Ю. Коритько // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Сер.: Економічні науки. - 2013. - № 2. - С. 325-329.
54. Кошельок Г. В. Теоретичні основи оптимізації структури оборотних коштів підприємства / Г. В. Кошельок, В. В. Коваль, Д. О. Белік // Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. - 2015. - № 1. - С. 50-57.

55. Кошельок Г. В. Управління грошовими потоками підприємства / Г. В. Кошельок // Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. - 2014. - № 1. - С. 140-144.
56. Крамаренко Г.О. Фінансовий менеджмент: Підручник / Г.О. Крамаренко, О.Є. Чорна. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 520 с.
57. Крейнина М. Н. Финансовый менеджмент: учебное пособие / М. Н. Крейнина. - М.: Дело и сервис, 1998. - 304 с.
58. Кулішов В. В. Економіка підприємства: теорія і практика: навчальний посібник / В. В. Кулішов. - К.: Ніка-Центр, 2002. - 216 с.
59. Майстро Р. Г. Прискорення обігу оборотних коштів на підприємстві / Р. Г. Майстро, Н. О. Данько // Вісник Національного технічного університету "ХПІ". - 2014. - № 34. - С. 41-44.
60. Мануйлович Ю. М. Проблеми управління оборотними засобами підприємства в сучасних умовах функціонування / Ю. М. Мануйлович // Вісник Хмельницького національного університету. - Серія: Економічні науки. - 2009. - №1. - С. 132-135.
61. Мельникова О. П. Формування політики управління оборотними засобами промислових підприємств / О. П. Мельникова, І. Ю. Гайдай, Н. С. Попович // Вісник Донецького університету економіки та права. - 2009. - № 2. - С. 69 - 74.
62. Михайлова О. В. Класифікація оборотних активів як об'єкта управління / О. В. Михайлова // Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг: збірник наукових праць ХДУХТ. - 2008. - Вип. 2, Ч. 1. - С. 150 - 154.
63. Мочерний С. В. Економічний енциклопедичний словник: у 2 т. - Т. 1 / С. В. Мочерний, Я. С. Ларіна, О. А. Устенко, С. І. Юрій. - Львів: Світ, 2005. - 616 с.
64. Мочерний С.В. Економічний енциклопедичний словник: у 2 т. - Т. 2 / С.В. Мочерний. - Львів: Світ, 2006. - 568 с.
65. Мягков Д. В. Особливості управління оборотними коштами венчурних

- підприємств / Д. В. Мягков, І. Л. Дибач // Збірник наукових праць Національного університету кораблебудування. - 2014. - № 2. - С. 78-83.
66. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності" від 07.02.2013 р. № 73. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/RE22868.html
67. Никитушкина, І. В. Корпоративные финансы. Практикум : учебное пособие для академического бакалавриата / И. В. Никитушкина, С. Г. Макарова, С. С. Студников; под общ. ред. И. В. Никитушкиной. — М. : Издательство Юрайт, 2015.
68. Осовська Г.В. Економічний словник / Г.В. Осовська, О.О. Юшкевич, Й.С. Завадський. - К.: Кондор, 2007. - 358 с.
69. Островський П.І. Моделювання економічних процесів: Навчальний посібник / П.І. Островський. – Одеса: ОНЕУ, 2012. - 132 с.
70. Паламарчук А.С. Оборотные средства предприятия / А.С. Паламарчук // Справочник экономиста. – 2005. – № 3. – С. 27–34.
71. Пархоменко О. П. Система управління оборотним капіталом промислового підприємства / О. П. Пархоменко // Торгівля і ринок України. - 2009. - Вип. 28. - Т.2. - С. 232-240.
72. Пеняк Ю.С. Формування та ефективність використання оборотних засобів сільськогосподарських підприємств: автореф. дисертації на здобуття наук. ступеня канд. наук: спец. 08.00.04. – Х., 2010. - 24 с.
73. Петрова Н.В. Формування оборотних коштів промислових підприємств: автореферат дисертації на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.04 / Н.В. Петрова. – ОДЕУ, 2007. – 18 с.
74. Погореленко Н. П. Ефективність використання обігових коштів у виробничих запасах промислових підприємств: автореф. дис. ... канд. екон. наук / Н. П. Погореленко. - Х., 1998. - 18 с.
75. Поддєрьогін А.М. Фінанси підприємств: підручник / А.М. Поддєрьогін, М.Д. Білик, Л.Д. Буряк. - К.: КНЕУ, 2006. - 552 с.

76. Покропивний С. Ф. Економіка підприємства: підручник / С.Ф. Покропивний. - К.: КНЕУ, 2001. - 528 с.
77. Поляк Г. Б. Финансовый менеджмент: учебник для вузов / Г. Б. Поляк. - М.: Финансы, 2007. - 518 с.
78. Примак Т. О. Економіка підприємства: навчальний посібник / Т. О. Примак. - К.: Вікар, 2001. - 178 с.
79. Райзберг Б.А. Современный экономический словарь / Б.А. Райзберг, Л.Ш. Лозовский, Е.Б. Стародубцева. - М.: ИНФРА-М, 2007. - 496 с.
80. Рексин А. В. Финансовый менеджмент: учебное пособие / А. В. Рексин, Р. Р. Сароян. - М.: МГИУ, 2007. - 224 с.
81. Рилєєв С. В. Роль політики управління оборотними активами в системі фінансового менеджменту підприємства / С. В. Рилєєв, С.М. Юрій // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту КНТЕУ. - Серія: Економічні науки. - 2009. - №4 (36). - С. 311-319.
82. Роганова Г. О. Удосконалення класифікації оборотних коштів підприємств / Г. О. Роганова // Бізнес Інформ. - 2014. - № 2. - С. 308-313.
83. Роштейн Л. А. Обратные средства в промышленности / Л. А. Роштейн. - М.: ФиС, 1986. - 93 с.
84. Румянцев А.М. Экономическая энциклопедия / А.М. Румянцев. - М.: Наука, 1996. - 624 с.
85. Савицька Г.В. Аналіз господарської діяльності підприємства: навчальний посібник / Г.В. Савицька. – К.: Знання, 2007. – 668 с.
86. Самсонов Н.Ф. Финансовый менеджмент: Учебник для студ. вузов, обучающихся по экон. спец. / Н.Ф.Самсонов, Н.П. Баранникова, А.А. Володин. - М.: Финансы, ЮНИТИ, 2001. - 495 с.
87. Середюк В.Б. Застосування економіко-математичних методів для розв'язання економічних задач / В.Б. Середюк // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2014. – Вип. 1. – С. 69-73.
88. Смагин В. Н. Финансовый менеджмент. Краткий курс: учебное пособие / В. Н. Смагин. - М.: КНОРУС, 2007. - 144 с.

89. Соколова Е. О. Напрями підвищення ефективності управління оборотними активами підприємства / Е. О. Соколова, Г. С. Козак // Збірник наукових праць Державного економіко-технологічного університету транспорту. - 2012. - Вип. 21-22(2). - С. 216-221.
90. Стоянова Е. С. Финансовый менеджмент: Учебное пособие для вузов / Е.С. Стоянова.- М.: Перспектива, 2005. - 195 с.
91. Сусліков С.В. Методологічні основи управління оборотними коштами підприємства / С.В. Сусліков, Л.А. Жменька // Науковий вісник Херсонського державного університету. – 2014. – Вип.9. – С.121-124.
92. Сысоева Е.В. Оборотные средства и оборотные активы организации / Е.В.Сысоева // VII Международная научно-практическая конференция «Экономическая наука сегодня: теория и практика». – Чебоксары, 2017. - С. 184–188.
93. Ткаченко А. М. Сучасні підходи при дослідженні сутності оборотних коштів / А. М. Ткаченко, Г. П. Звір'як // Економіка і регіон. - 2012. - № 2. - С. 46-50/
94. Фаринович І. В. Економічна сутність оборотних коштів та джерела їх формування / І. В. Фаринович // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». – 2011. – № 704. – С. 114–119.
95. Харченко Е. В. Основные элементы политики управления оборотными активами организации / Е. В. Харченко, А. В. Малеева // Сборник научных трудов СевКавГТУ. - Серия: Экономика. - 2007. - № 6. - С. 48 - 51.
96. Шегда А. В. Економіка підприємства: навчальний посібник / А. В. Шегда. - К.: Знання, 2005. - 431 с.